

BKA

arbejdstid

BUTIK OG KONTOR ARBEJDSGIVERFORENINGEN

Folketingets Markedsudvalg
Christiansborg
1218 København K.

31. oktober 1991
SBH/HM

Vedr: Forslag til direktiv om tilrettelæggelse af arbejdstiden og direktivforslag om beskyttelse af kvindelige arbejdstagere under graviditet og efter barsel.

Butik og Kontor Arbejdsgiverforeningen (BKA) skal hermed henstille til Folketingets Markedsudvalg, at arbejdsministeren til det ekstraordinære rådsmøde den 6. november 1991 ikke tildeles fuldt mandat, til at stemme for direktivforslagene om henholdsvis tilrettelæggelse af arbejdstiden og beskyttelse af kvindelige arbejdstagere under graviditet og efter barsel, som de foreligger på nuværende tidspunkt.

Direktivforslagene vil i sin nuværende udformning få uhensigtsmæssige konsekvenser for BKA's arbejdsområde.

Direktiverne vil få en negativ konkurrenceeffekt for små og mellemstore virksomheder, hvis direktivforslagene vedtages uden forbehold om, at de gennemføres ved kollektive overenskomster mellem arbejdsmarkedets parter.

BKA bestrider, at direktivforslaget om beskyttelse af kvindelige arbejdstagere under graviditet og efter barsel kan have hjemmel i EØF-Traktatens artikel 118A. Direktivforslaget burde have hjemmel i Traktatens artikel 235.

BKA anser det for uhensigtsmæssigt, at direktivet fastslår, at det er arbejdsgiverne, der skal afholde samtlige udgifter, når der i forslaget stilles krav om, at der skal betales fuld løn under graviditets- og barselsorlov i 14 uger, og ikke åbner mulighed for anden finansiering.

Direktivforslaget vil skade især små og mellemstore virksomheder, og vil virke diskriminerende over for kvinder.

Det er væsentligt, at arbejdstidens tilrettelæggelse og en række af momenterne vedrørende gravide kvinder aftales af arbejdsmarkedets parter under hensyntagen til de enkelte overenskomstsområder. Kun det giver den bedst mulige fleksibilitet.

Alene ved en styrkelse af virksomhedernes konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheders fleksibilitet kan der bibeholdes arbejdspladser i et område, der i stor udstrækning udgøres af deltidsansatte og kvinder.

Direktivforslaget får indvirkning på landsoverenskomsten mellem DA/BKA og HK.

Landsoverenskomsten omfatter over 100.000 ansatte.

Direktivforslaget begrænser fleksible arbejdstidsordninger.

Andre BKA-områder, der vil blive berørt, er overenskomster med Hotel- og Restaurationsgruppen, Teknisk Landsforbund, Nærings- og Nydelsesmiddelarbejderforbundet samt Slagtergruppen, hvor arbejdstidsdirektivets stive regelsæt også griber ind.

Direktivforslaget om tilrettelæggelse af arbejdstiden's artikel 8 er alt for restriktiv, og vil ramme detail- og engroshandelen hårdt, ligesom det må forventes også at få følger for detailhandlere, der udfører et håndværk.

Der må her gøres opmærksom på det urimelige i, at denne sektors medarbejdere skal være omfattet af regler om gratis helbreds kontrol, samt eventuelt overflyttes til dagarbejde, hvis natarbejderen lider af helbredsproblemer, der påviseligt skyldes natarbejde.

BKA bestrider i øvrigt direktivforslagets hjemmelsgrundlag, når det i artikel 5, stk. 2 henstilles, at den ugentlige minimumshvileperiode på 35 timer i princippet skal omfatte søndagen.

Med hjemmel i EØF-Traktatens artikel 118A tænkes direktivforslaget at regulere og harmonisere arbejdstidens tilrettelæggelse inden for fællesmarkedet.

Formålet med EØF-Traktatens artikel 118A er, at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed.

BKA går ind for, at arbejdstagere sikres en ugentlig fridag, når det sker i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

BKA finder imidlertid ikke, at der med hjemmel i EØF-Traktatens bestemmelse om sikkerhed og sundhed er mulighed for at fastslå, hvilken dag i ugen, der i princippet skal anvendes som den ugentlige hviletid.

BKA finder ikke, at der i EØF-Traktatens artikel 118A er hjemmel til at fastslå, hvilken dag i ugen, der skal benyttes som den ugentlige hviledag.

BKA bestrider, at søndagen er en speciel farlig arbejdsdag.

Krav om, at den ugentlige hvileperiode i princippet skal omfatte søndagen, vil medføre restriktioner på detail- og engroshandelens åbningstider.

Det medfører en klar hindring af samhandelen mellem medlemslandene til stor skade for især små og mellemstore virksomheder inden for detail- og engroshandelen, med mistede arbejdspladser til følge.

Samtidig begrænses EF's borgere mulighed for frit at vælge, hvornår de ønsker at arbejde.

Det er uklart, om EF-Domstolen vil finde sådanne bestemmelser i strid med EØF-Traktatens artikel 30 og 36.

Det er imidlertid fastslået i sag 312/89, Conforama, og sag 332/89, Marchandise, begge præjudicielle domme afsagt af EF-Domstolen den 28. februar 1991, at nationale bestemmelser, der sikrer en ugentlig hviledag, er et af EF-fællesskabet anerkendt mål.

Afgørelserne fastslår, at det kun er medlemslandene, der kan regulere arbejdstidens tilrettelæggelse i overensstemmelse med national lovgivning eller praksis, idet kun medlemslandene har jurisdiktion inden for national økonomi- og socialpolitik.

Endvidere bestemmes det i afgørelserne, at nationale arbejds- og lukketidsbestemmelser kun er i overensstemmelse med EF-retten og dens retspraksis, hvis nationale bestemmelser opfylder proportionalitetsprincippet.

EØF-Traktatens artikel 118A indeholder ikke hjemmel til at fastsætte en bestemt dag for den ugentlige hvileperiode på 35 timer.

I medfør af subsidiaritetsprincippet er det kun medlemslandene, der er kvalificeret til at gennemføre bestemmelser om hviletid i overensstemmelse med national lovgivning, administrativ praksis eller gennem kollektive overenskomster mellem arbejdsmarkedets parter.

Forslaget om, at den ugentlige hviletid på 35 timer i princippet skal omfatte søndagen, er i strid med mange medlemslandes sociale og forretningsmæssige kultur.

Forslag om en bestemt dag for den ugentlige hviletid på EF-niveau ignorerer forskelle i nationale og regionale sociale og kulturelle karakteristika mellem medlemslandene af EF.

Det Europæiske Fællesskab er ikke homogent med hensyn til etniske og religiøse tilhørsforhold, og den fremtidige EF-lovgivning skal tage hensyn til denne forskelligartethed.

Det er BKA's klare opfattelse, at det kun er på nationalt niveau - og i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet - at EF-Domstolens krav om opfyldelse af proportionalitetsprincippet kan gennemføres på korrekt og tilfredsstillende måde.

Konklusion:

BKA ser det som anerkendelsesværdigt, at alle arbejdstagere sikres passende arbejds- og hviletidsforhold.

BKA bestrider, at der er hjemmel til at foreslå, at en bestemt dag skal anvendes som den ugentlige sammenhængende hvileperiode, når hjemlen er EØF-Traktatens artikel 118A om arbejdstagernes sikkerhed og sundhed.

I overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet er det kun medlemslandene, der er kvalificeret til at fastlægge bestemmelser

for, hvorledes EF-Fællesskabets mål kan efterkommes. Ellers ignoreres medlemslandenes naturlige sociale og kulturelle forskelle.

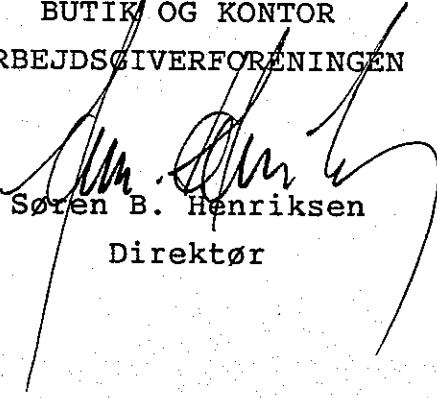
Direktivforslaget, som det foreligger, skader især små og mellemstore virksomheder inden for detail- og engroshandelen.

Det kan medføre, at EF's borgere mister muligheden til frit at vælge, hvornår de ønsker at arbejde.

Direktivforslaget kan være i strid med EF-Domstolens allerede fast etablerede proportionalitetsprincip.

BKA henstiller til Folketingets Markedsudvalg, at der ikke på nuværende tidspunkt gives mandat til at stemme for direktivforslagene, som de foreligger.

Med venlig hilsen
BUTIK OG KONTOR
ARBEJDSGIVERFORENINGEN

Søren B. Henriksen
Direktør